

QUẢN TRỊ MINH BẠCH THÔNG TIN CHỦ SỞ HỮU HƯỞNG LỢI NHẪM PHÒNG NGỪA GIAO DỊCH TƯ LỢI TẠI DOANH NGHIỆP VIỆT NAM

NGUYỄN TÀI

Khoa Luật, Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh
School of Law, University of Economics Ho Chi Minh City
Email: tainguyen.525102200230@st.ueh.edu.vn

Ngày nhận bài: 12/6/2026

Ngày sửa bài: 28/6/2026

Ngày duyệt đăng bài: 14/7/2026

Tóm tắt:

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi giúp nhận diện người kiểm soát thực tế, hạn chế xung đột lợi ích và ngăn ngừa giao dịch tư lợi trong doanh nghiệp. Dù Luật Phòng, chống rửa tiền 2022 đã quy định về khái niệm này, sự kết nối với pháp luật doanh nghiệp và quy định kiểm soát giao dịch với người có liên quan vẫn còn hạn chế. Qua phương pháp phân tích, so sánh luật học và tổng hợp tài liệu, bài viết đánh giá các bất cập hiện hành, tham chiếu kinh nghiệm quốc tế và đề xuất giải pháp hoàn thiện pháp luật nhằm nâng cao hiệu quả quản trị doanh nghiệp.

Từ khóa: chủ sở hữu hưởng lợi, minh bạch thông tin, quản trị doanh nghiệp, giao dịch tư lợi, người có liên quan

Governance of beneficial ownership transparency to prevent self-dealing transactions in Vietnamese enterprises

Abstract:

Transparency of beneficial ownership information helps identify ultimate controlling persons, limit conflicts of interest, and prevent self-dealing transactions in enterprises. Although Vietnam's 2022 Law on Anti-Money Laundering recognizes beneficial ownership, its connection with corporate law and regulations governing related-party transactions remains limited. Using legal analysis, comparative law, and document synthesis, this study evaluates current shortcomings and draws on relevant international standards and experience. The findings indicate that beneficial ownership transparency has not yet been fully integrated into corporate governance mechanisms for identifying controlling persons and monitoring transactions involving related parties. The study recommends improving disclosure and verification requirements, connecting beneficial ownership data with enterprise registration systems, clarifying access and reporting responsibilities, and strengthening the use of such information in controlling conflicts of interest and self-dealing transactions.

Keywords: beneficial ownership, information transparency, corporate governance, self-dealing transactions, related parties

1. Đặt vấn đề

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi là yêu cầu quan trọng của quản trị doanh nghiệp hiện đại, góp phần nhận diện chủ thể kiểm soát thực tế, hạn chế xung đột lợi ích và phòng ngừa giao dịch tư lợi (OECD, 2023). Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, nhiều tổ chức như OECD và FATF coi minh bạch chủ sở hữu hưởng lợi là tiêu chí quan trọng nhằm nâng cao chất lượng quản trị doanh nghiệp và tăng cường phòng, chống rửa tiền (OECD, 2023; FATF, 2023).

Tại Việt Nam, khái niệm chủ sở hữu hưởng lợi lần đầu được ghi nhận trong Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022, tạo cơ sở pháp lý cho việc nhận diện chủ thể kiểm soát pháp nhân (Quốc hội, 2022; Chính phủ, 2023a). Tuy nhiên, cơ chế này hiện vẫn chủ yếu phục vụ mục tiêu phòng, chống rửa tiền và chưa được kết nối đầy đủ với pháp luật doanh nghiệp cũng như các quy định về kiểm soát giao dịch với người có liên quan theo Luật Doanh nghiệp năm 2020 (Quốc hội, 2020).

Trên cơ sở phân tích pháp luật Việt Nam và đối chiếu với một số chuẩn mực, kinh nghiệm quốc tế, bài viết đánh giá những hạn chế của cơ chế minh bạch chủ sở hữu hưởng lợi và đề xuất các kiến nghị nhằm hoàn thiện pháp luật, tăng cường minh bạch thông tin và nâng cao hiệu quả kiểm soát giao dịch tư lợi trong doanh nghiệp.

2. Cơ sở lý luận, tổng quan nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận về minh bạch thông tin chủ sở hữu hưởng lợi

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi là một trong những nội dung quan trọng của quản trị doanh nghiệp hiện đại, góp phần xác định chủ thể thực sự kiểm soát doanh nghiệp, hạn chế tình trạng che giấu quyền sở hữu và phòng ngừa các giao dịch có nguy cơ xung đột lợi ích (Kraakman et al., 2017). Khái niệm chủ sở hữu hưởng lợi được hình thành từ yêu cầu tăng cường tính minh bạch trong hoạt động của pháp nhân và được nhiều tổ chức quốc tế sử dụng như một công cụ hỗ trợ phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố và nâng cao hiệu quả quản trị doanh nghiệp (FATF, 2023; OECD, 2023).

Trong quản trị doanh nghiệp, việc xác định đúng chủ sở hữu hưởng lợi không chỉ có ý nghĩa đối với cơ quan quản lý nhà nước mà còn góp phần bảo vệ cổ đông, nhà đầu tư và các bên có liên quan thông qua việc nhận diện người có khả năng chi phối các quyết định quan trọng của doanh nghiệp (OECD, 2023).

2.2. Tổng quan nghiên cứu và khoảng trống nghiên cứu

Vấn đề minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi đã được nhiều học giả và tổ chức quốc tế nghiên cứu dưới góc độ quản trị doanh nghiệp, minh bạch quyền sở hữu và kiểm soát rủi ro. Kraakman et al. (2017) khẳng định việc xác định chủ thể kiểm soát thực sự có ý nghĩa quan trọng trong việc hạn chế xung đột lợi ích và nâng cao hiệu quả quản trị doanh nghiệp. OECD (2023) cũng nhấn mạnh minh bạch về quyền sở hữu và quyền kiểm soát là nền tảng bảo vệ cổ đông, tăng cường trách nhiệm giải trình và nâng cao chất lượng quản trị doanh nghiệp.

Tại Việt Nam, các nghiên cứu chủ yếu tập trung vào bảo vệ cổ đông, kiểm soát quyền lực của người quản lý và giao dịch với người có liên quan. Bùi Xuân Hải (2011) phân tích cơ chế quản trị công ty và bảo vệ cổ đông, trong khi Nguyễn Thị Anh và Trần Huỳnh Thanh Nghị (2025) tiếp cận giao dịch có khả năng tư lợi từ học thuyết đại diện, nhấn mạnh vai trò của cơ chế kiểm soát xung đột lợi ích. Ở bình diện quốc tế, FATF (2023) tập trung xây dựng các chuẩn mực về minh bạch chủ sở hữu hưởng lợi phục vụ phòng, chống rửa tiền.

Tổng quan nghiên cứu cho thấy, còn thiếu các công trình tiếp cận chủ sở hữu hưởng lợi như một công cụ quản trị doanh nghiệp nhằm kiểm soát giao dịch tư lợi. Vì vậy, bài viết phân tích mối quan hệ giữa minh bạch thông tin chủ sở hữu hưởng lợi và cơ chế kiểm soát giao dịch tư lợi, đánh giá mức độ tương thích của pháp luật Việt Nam với các chuẩn mực quốc tế và đề xuất các kiến nghị hoàn thiện pháp luật.

2.3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện trên cơ sở kết hợp các phương pháp nghiên cứu truyền thống của khoa học pháp lý nhằm bảo đảm tính khách quan và phù hợp với mục tiêu nghiên cứu.

Phương pháp phân tích và tổng hợp được sử dụng để làm rõ cơ sở lý luận về chủ sở hữu hưởng lợi, vai trò của minh bạch thông tin trong quản trị doanh nghiệp và mối liên hệ giữa cơ chế công khai thông tin với việc kiểm soát giao dịch tư lợi. Trên cơ sở đó, bài viết đánh giá các quy định của pháp luật Việt Nam về nhận diện, kê khai và công khai thông tin chủ sở hữu hưởng lợi theo Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022.

Phương pháp so sánh luật học được áp dụng để đối chiếu pháp luật Việt Nam với một số chuẩn mực và kinh nghiệm quốc tế liên quan đến minh bạch thông tin chủ sở hữu hưởng lợi. Việc so sánh được thực hiện theo hướng tham khảo có chọn lọc nhằm rút ra những giá trị có thể vận dụng phù hợp với điều kiện pháp lý và thực tiễn quản trị doanh nghiệp ở Việt Nam, thay vì áp dụng nguyên mẫu các mô hình nước ngoài (OECD, 2023; FATF, 2023).

Bên cạnh đó, bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu tài liệu để phân tích các văn bản quy phạm pháp luật, báo cáo của các tổ chức quốc tế và các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến quản trị doanh nghiệp, chủ sở hữu hưởng lợi và giao dịch với người có liên quan. Kết quả nghiên cứu là cơ sở để đánh giá thực trạng pháp luật, xác định những vấn đề còn tồn tại và đề xuất các kiến nghị nhằm hoàn thiện pháp luật, tăng cường minh bạch thông tin và nâng cao hiệu quả quản trị doanh nghiệp.

3. Đánh giá thực trạng pháp luật và giá trị tham khảo từ kinh nghiệm quốc tế

3.1. Tiêu chí nhận diện chủ sở hữu hưởng lợi trong pháp luật Việt Nam

Việc nhận diện chính xác chủ sở hữu hưởng lợi là cơ sở để xác định chủ thể thực sự kiểm soát doanh nghiệp, nhận diện xung đột lợi ích và kiểm soát giao dịch với người có liên quan (OECD, 2023; Kraakman et al., 2017). Nếu chỉ căn cứ vào chủ sở hữu theo hình thức pháp lý, việc xác định quyền kiểm soát có thể không phản ánh đúng bản chất quan hệ sở hữu, đặc biệt trong các trường hợp sử dụng doanh nghiệp trung gian hoặc người đứng tên hộ.

Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022 đã bước đầu ghi nhận khái niệm chủ sở hữu hưởng lợi (Quốc hội, 2022). Tuy nhiên, cơ chế này hiện chủ yếu phục vụ mục tiêu phòng, chống rửa tiền và chưa được tích hợp đầy đủ vào pháp luật doanh nghiệp để hỗ trợ quản trị công ty và kiểm soát giao dịch tư lợi (Quốc hội, 2020).

Kinh nghiệm quốc tế cho thấy, việc xác định chủ sở hữu hưởng lợi không chỉ dựa trên tỷ lệ sở hữu vốn mà còn xem xét quyền biểu quyết, quyền bổ nhiệm người quản lý và khả năng chi phối quyết định của doanh nghiệp (European Parliament & Council of the European Union, 2018; FATF, 2023; ACRA, 2025). Đây là cách tiếp cận có giá trị tham khảo cho Việt Nam trong quá trình hoàn thiện pháp luật về quản trị doanh nghiệp.

3.2. Minh bạch thông tin chủ sở hữu hưởng lợi và yêu cầu của quản trị doanh nghiệp

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi không chỉ là yêu cầu của hoạt động quản lý mà còn là một nội dung quan trọng của quản trị doanh nghiệp hiện đại. Khi thông tin về chủ thể kiểm soát cuối cùng được công khai và cập nhật đầy đủ, doanh nghiệp có điều kiện nâng cao trách nhiệm giải trình, tăng cường giám sát nội bộ và hạn chế nguy cơ phát sinh giao dịch tư lợi thông qua các cấu trúc sở hữu phức tạp.

Tại Việt Nam, việc thu thập và xác minh thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi hiện chủ yếu được thực hiện trong quá trình nhận biết khách hàng theo Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022 (Quốc hội, 2022). Trong khi đó, pháp luật doanh nghiệp năm 2020 chưa đặt ra nghĩa vụ kê khai hoặc cập nhật thông tin này trong quá trình đăng ký doanh nghiệp và công bố thông tin định kỳ (Quốc hội, 2020). Điều đó cho thấy cơ chế minh bạch thông tin vẫn thiên về mục tiêu quản lý nhà nước, trong khi vai trò đối với quản trị doanh nghiệp và kiểm soát giao dịch với người có liên quan chưa được phát huy đầy đủ.

Tham khảo kinh nghiệm quốc tế cho thấy, nhiều quốc gia đã xây dựng cơ chế đăng ký hoặc lưu giữ thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi nhằm hỗ trợ cơ quan có thẩm quyền và tăng cường tính minh bạch của doanh nghiệp (European Parliament & Council of the European Union, 2018; FATF, 2023; ACRA, 2025). Tuy nhiên, phạm vi tiếp cận thông tin, phương thức quản lý và cơ chế chia sẻ dữ liệu có sự khác nhau tùy thuộc vào điều kiện pháp lý của từng quốc gia. Vì vậy, việc tham khảo các mô hình này cần được xem xét trên cơ sở phù hợp với hệ thống pháp luật, yêu cầu bảo vệ dữ liệu cá nhân và điều kiện quản trị doanh nghiệp tại Việt Nam.

3.3. Đánh giá thực tiễn áp dụng và giá trị tham khảo từ kinh nghiệm quốc tế

Việc ghi nhận khái niệm chủ sở hữu hưởng lợi trong Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022 là bước tiến quan trọng trong hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về minh bạch thông tin doanh nghiệp (Quốc hội, 2022). Tuy nhiên, hiệu quả của cơ chế này vẫn phụ thuộc vào sự thống nhất giữa các quy định pháp luật và khả năng thu thập, xác minh, kết nối dữ liệu giữa các cơ quan có thẩm quyền. Báo cáo đánh giá đa phương của APG cũng cho thấy, Việt Nam cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế thu thập, cập nhật và sử dụng thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi trong thực tiễn (APG, 2022).

Thực tiễn từ các vụ án Vạn Thịnh Phát - Ngân hàng SCB và FLC - FLC Faros cho thấy, việc sử dụng nhiều pháp nhân, cá nhân đứng tên thay hoặc các cấu trúc sở hữu và giao dịch phức tạp có thể làm gia tăng khó khăn trong việc nhận diện chủ thể kiểm soát thực sự. Trong vụ Vạn Thịnh Phát - SCB, cơ quan tố tụng xác định Trương Mỹ Lan đã sở hữu, chi phối phần lớn cổ phần SCB thông qua nhiều pháp nhân và cá nhân đứng tên; trong vụ FLC - FLC Faros, cơ quan điều tra xác định việc sử dụng nhiều công ty, cá nhân và tài khoản chứng khoán có liên quan trong quá trình thực hiện hành vi vi phạm. Những trường hợp này cho thấy, minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi có ý nghĩa đối với việc nhận diện chủ thể kiểm soát thực tế, người có liên quan và các nguy cơ xung đột lợi ích (Việt An & cs, 2024; Bộ Công an, 2022).

Kinh nghiệm quốc tế cho thấy, OECD nhấn mạnh minh bạch quyền sở hữu là nền tảng của quản trị doanh nghiệp hiệu quả, trong khi FATF yêu cầu thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi phải chính xác, đầy đủ và được cập nhật thường xuyên (OECD, 2023; FATF, 2023). Các mô hình của Singapore và Liên minh châu Âu là những kinh nghiệm tham khảo hữu ích, nhưng cần được vận dụng phù hợp với điều kiện pháp lý và thực tiễn quản trị doanh nghiệp tại Việt Nam (European Parliament & Council of the European Union, 2018; ACRA, 2025).

4. Kiến nghị hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả quản trị doanh nghiệp

4.1. Hoàn thiện sự thống nhất của pháp luật về nhận diện chủ sở hữu hưởng lợi

Một trong những vấn đề cần được tiếp tục hoàn thiện là sự thống nhất về cách tiếp cận chủ sở hữu hưởng lợi trong hệ thống pháp luật Việt Nam. Hiện nay, khái niệm này chủ yếu được ghi nhận trong pháp luật về phòng, chống rửa tiền, trong khi pháp luật doanh nghiệp, pháp luật chứng khoán và các quy định về quản trị công ty chưa có cơ chế tương ứng để xác định và sử dụng thông tin về chủ thể kiểm soát thực tế.

Sự thiếu liên kết này có thể hạn chế khả năng nhận diện người có liên quan trong các giao dịch của doanh nghiệp, đặc biệt đối với những trường hợp quyền sở hữu được thực hiện thông qua nhiều lớp pháp nhân, cổ đông trung gian hoặc người đứng tên thay. Trong bối cảnh đó, việc kiểm soát giao dịch tư lợi không chỉ phụ thuộc vào quy định về phê duyệt giao dịch mà còn phụ thuộc vào khả năng xác định chính xác chủ thể có lợi ích liên quan.

Vì vậy, pháp luật về doanh nghiệp và chứng khoán có thể nghiên cứu bổ sung cơ chế tham chiếu đến khái niệm chủ sở hữu hưởng lợi theo hướng thống nhất với Luật Phòng, chống rửa tiền năm 2022. Tiêu chí nhận diện cần kết hợp giữa yếu tố sở hữu vốn, quyền biểu quyết, quyền bổ nhiệm nhân sự quản lý và khả năng chi phối quyết định quan trọng của doanh nghiệp. Cách tiếp cận này phù hợp với xu hướng quốc tế nhưng cần được điều chỉnh để bảo đảm tính khả thi trong điều kiện quản trị doanh nghiệp tại Việt Nam.

4.2. Tăng cường cơ chế minh bạch thông tin gắn với quản trị doanh nghiệp

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi chỉ phát huy hiệu quả khi được tích hợp vào cơ chế quản trị nội bộ của doanh nghiệp. Theo OECD (2023), minh bạch quyền sở hữu và quyền kiểm soát không chỉ phục vụ công khai thông tin mà còn hỗ trợ nhận diện xung đột lợi ích, bảo vệ cổ đông và nâng cao trách nhiệm giải trình của người quản lý. Vì vậy, việc xác định chủ sở hữu hưởng lợi cần được lồng ghép vào quy trình kiểm soát giao dịch với người có liên quan và đánh giá nguy cơ giao dịch tư lợi.

Doanh nghiệp, đặc biệt là các công ty có cơ cấu sở hữu phức tạp, cần xây dựng cơ chế nhận diện, cập nhật và sử dụng thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi trong hoạt động quản trị. Đồng thời, cần tăng cường vai trò của Hội đồng quản trị, Ban kiểm soát hoặc Ủy ban kiểm toán trong việc giám sát các giao dịch có yếu tố xung đột lợi ích, trên cơ sở đánh giá bản chất kinh tế của giao dịch và mối quan hệ giữa các bên liên quan. Cách tiếp cận này phù hợp với học thuyết đại diện, góp phần hạn chế lạm dụng quyền lực quản lý và bảo vệ lợi ích của công ty (Kraakman et al., 2017).

4.3. Xây dựng cơ chế dữ liệu và chia sẻ thông tin phù hợp với điều kiện Việt Nam

Hiệu quả của cơ chế minh bạch chủ sở hữu hưởng lợi phụ thuộc vào khả năng thu thập, cập nhật, xác minh và khai thác thông tin một cách chính xác, kịp thời. FATF (2023) khuyến nghị thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi phải được duy trì đầy đủ, chính xác và sẵn sàng cung cấp cho cơ quan có thẩm quyền. Tuy nhiên, việc dữ liệu về cơ cấu sở hữu hiện được lưu giữ phân tán ở nhiều hệ thống khác nhau gây khó khăn cho việc xác định chủ thể kiểm soát thực sự.

Việc xây dựng cơ sở dữ liệu về chủ sở hữu hưởng lợi cần bảo đảm hài hòa giữa yêu cầu minh bạch và bảo vệ dữ liệu cá nhân theo Nghị định số 13/2023/NĐ-CP (Chính phủ, 2023b). Theo đó, cơ chế phân quyền truy cập cần được thiết kế phù hợp, bảo đảm cơ quan nhà nước có thẩm quyền được tiếp cận đầy đủ để phục vụ quản lý, trong khi cổ đông, nhà đầu tư và công chúng chỉ được tiếp cận thông tin cần thiết theo quy định của pháp luật.

Theo Hartmann (2024), một hệ thống đăng ký chủ sở hữu hưởng lợi hiệu quả không chỉ yêu cầu thu thập dữ liệu mà còn phải bảo đảm cơ chế xác minh, cập nhật thường xuyên và khả năng kết nối với các cơ sở dữ liệu liên quan. Vì vậy, Việt Nam cần xây dựng mô hình phù hợp với điều kiện thực tiễn, tăng cường liên thông giữa cơ sở dữ liệu doanh nghiệp, thuế, chứng khoán và các lĩnh vực quản lý khác, thay vì áp dụng nguyên trạng mô hình của các quốc gia khác (OECD, 2023).

4.4. Hoàn thiện cơ chế trách nhiệm và nâng cao năng lực thực thi

Hiệu quả của cơ chế minh bạch chủ sở hữu hưởng lợi không chỉ phụ thuộc vào việc hoàn thiện pháp luật mà còn gắn với trách nhiệm của các chủ thể liên quan và năng lực thực thi của cơ quan quản lý. Theo FATF (2023), cơ chế này chỉ phát huy hiệu quả khi thông tin được cung cấp đầy đủ, chính xác, cập nhật thường xuyên và gắn với trách nhiệm của chủ thể có nghĩa vụ công bố. Đồng thời, OECD (2023) nhấn mạnh trách nhiệm giải trình của người quản lý và cơ chế giám sát nội bộ là nền tảng bảo đảm tính minh bạch trong quản trị doanh nghiệp.

Trên cơ sở đó, cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế xử lý đối với hành vi cung cấp thông tin không đầy đủ, không chính xác hoặc che giấu chủ sở hữu hưởng lợi, với chế tài tương xứng tính chất và hậu quả của hành vi vi phạm, qua đó nâng cao hiệu quả kiểm soát giao dịch tư lợi và hạn chế lạm dụng quyền kiểm soát. Bên cạnh đó, doanh nghiệp, đặc biệt là công ty đại chúng, cần nâng cao năng lực quản trị, tăng cường minh bạch quyền sở hữu, kiểm soát xung đột lợi ích và trách nhiệm giải trình của người quản lý.

Kinh nghiệm của Singapore và Liên minh châu Âu cho thấy, việc thiết lập cơ chế đăng ký, lưu giữ thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi là một công cụ quan trọng nhằm tăng cường tính minh bạch và hỗ trợ cơ quan có thẩm quyền xác định chủ thể kiểm soát thực sự đối với doanh nghiệp (ACRA, 2025; European Parliament & Council of the European Union, 2018). Tuy nhiên, việc tiếp thu các mô hình này cần được thực hiện có chọn lọc, phù hợp với điều kiện pháp lý và yêu cầu bảo vệ dữ liệu cá nhân ở Việt Nam.

Việc hoàn thiện đồng bộ cơ chế trách nhiệm, nâng cao năng lực thực thi và tăng cường minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi sẽ góp phần nâng cao chất lượng quản trị doanh nghiệp, bảo vệ quyền lợi của nhà đầu tư và phòng ngừa hiệu quả các giao dịch có khả năng tư lợi.

5. Kết luận

Minh bạch thông tin về chủ sở hữu hưởng lợi đóng vai trò then chốt trong quản trị doanh nghiệp, giúp làm rõ người kiểm soát thực tế, hạn chế xung đột lợi ích và ngăn ngừa giao dịch tư lợi. Dù Luật Phòng, chống rửa tiền 2022 đã tạo khung pháp lý ban đầu, cơ chế này vẫn cần được hoàn thiện để bảo đảm tính thống nhất với pháp luật doanh nghiệp, chứng khoán và quản trị công ty.

Qua phân tích pháp luật trong nước và đối chiếu với quốc tế, bài viết đã làm rõ vai trò của việc minh bạch thông tin trong việc nâng cao trách nhiệm giải trình, bảo vệ cổ đông, đồng thời đề xuất các giải pháp hoàn thiện phù hợp với Việt Nam. Bài viết chủ yếu tiếp cận ở góc độ pháp lý, do đó, các nghiên cứu tiếp theo cần bổ sung đánh giá thực nghiệm để tăng cường cơ sở khoa học cho thực tiễn quản trị ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

- Bộ Công an. (2022). Tìm người bị hại trong vụ án “Thao túng thị trường chứng khoán” tại Tập đoàn FLC và các đơn vị liên quan. <https://bocongan.gov.vn/bai-viet/tim-nguoi-bi-hai-trong-vu-an-thao-tung-thi-truong-chung-khoan-tai-tap-doan-flc-va-cac-don-vi-lien-quan-d22-t31915>
- Bùi Xuân Hải. (2011). Luật Doanh nghiệp: Bảo vệ cổ đông - Pháp luật và thực tiễn. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.
- Chính phủ. (2023a). Nghị định số 19/2023/NĐ-CP ngày 28/4/2023 quy định chi tiết một số điều của Luật Phòng, chống rửa tiền.
- Chính phủ. (2023b). Nghị định số 13/2023/NĐ-CP ngày 17/4/2023 về bảo vệ dữ liệu cá nhân.
- Nguyễn Thị Anh & Trần Huỳnh Thanh Nghị. (2025). Học thuyết đại diện và vấn đề kiểm soát các giao dịch có khả năng tư lợi trong công ty cổ phần theo Luật Doanh nghiệp năm 2020. Tạp chí Khoa học Pháp lý Việt Nam, 04(188), 31–43. <https://doi.org/10.70236/tckhplvn.249>
- Quốc hội. (2020). Luật số 59/2020/QH14: Luật Doanh nghiệp, ngày 17/6/2020.
- Quốc hội. (2022). Luật số 14/2022/QH15: Luật Phòng, chống rửa tiền, ngày 15/11/2022.
- Việt An, Mai Phong & Đại Lành. (2024). Đại diện Viện kiểm sát đối đáp, khẳng định Trương Mỹ Lan là chủ thể của tội “Tham ô tài sản”. <https://baovephapluat.vn/phap-dinh/ky-an/dai-dien-vien-kiem-sat-doi-dap-khang-dinh-truong-my-lan-la-chu-the-cua-toi-tham-o-tai-san-155671.html>
- Accounting and Corporate Regulatory Authority (ACRA). (2025). Register of registrable controllers: Guidance for foreign companies (Version 2.0).
- Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG). (2022). Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures in Vietnam: Mutual evaluation report.
- European Parliament & Council of the European Union. (2018). Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. Official Journal of the European Union, L 156, 43-74. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/843/oj/eng?>
- Financial Action Task Force. (2023). Guidance on beneficial ownership of legal persons. FATF. <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Guidance-Beneficial-Ownership-Legal-Persons.html>
- Hartmann, T. J. (2024). 8 tips for implementing a beneficial ownership register. <https://blogs.worldbank.org/en/governance/8-tips-for-implementing-a-beneficial-ownership-register>
- Kraakman, R., Armour, J., Davies, P., Enriques, L., Hansmann, H., Hertig, G., Hopt, K. J., Kanda, H., Pargendler, M., Ringe, W.-G., & Rock, E. B. (2017). The anatomy of corporate law: A comparative and functional approach (3rd ed.). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198739630.001.0001>
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). G20/OECD principles of corporate governance 2023. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>